

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta „ 6—
četrt leta „ 3—
na mesec „ 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 lin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročilne se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta „ 9—
četrt leta „ 4-50
na mesec „ 1-60

Za inozemstvo celo leto „ 28—
Upravništvo: Knafljeva ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Bienertova konferenca z dr. Pacakom.

Praga, 11. septembra. »Narodni Listy« javljajo, da je ministrski predsednik baron Bienert v sredo, 14. t. m. povabil k sebi na konferenco bivšega češkega ministra-rojaka dr. Pacaka.

Češki radikali in upravne konference.

Praga, 11. septembra. Češki radikalni deželni poslanci imajo prihodnjo sredo sejo, na kateri bodo sklepali glede svoje udeležbe pri upravnih konferencah. Kakor se zadržuje, prevladuje razpoloženje za udeležbo pri upravnih pogajanjih.

Mladočeska parlamentarna komisija.

Praga, 11. septembra. Včeraj popoldne se je vršila seja parlamentarne komisije mladočeskkih deželnih poslancev. Predsedoval je dr. Škarda, ki je obenem tudi poročal o konferenci, ki jo je imel z ministrskim predsednikom baronom Bienertom. Njegovo poročilo se je vzelo na znanje, njemu pa se izrekla zahvala. Na to se je soglasno sklenilo, da se Mladočeska stranka udeleži češkonemških upravnih pogajanj. Kot mladočeska delegata za ta pogajanja sta bila izvoljena dr. Škarda in bivši minister dr. Pacak.

O sestanku Izvoljskega v Monakovem.

Dunaj, 11. septembra. Včeraj popoldne je bil pri ministru zunanjih del grofu Aehrenthalu francoski poslanik Crocier. Govori se, da mu je dal pojasniti o sestanku, ki sta ga imela on in angleški poslanik z ruskim ministrom zunanjih del Izvoljskim v Monakovem. Ta sestanek je bil baje docela slučajen in ni imel prav nobenega političnega značaja. Crocier je baje naglašal, da je imel sestanek zgolj prijateljski značaj, češ da sta tako on, kakor angleški poslanik že od nekdaj intimna prijatelja gospoda Izvoljskega.

Srbski minister zunanjih del na Dunaju.

Dunaj, 11. septembra. Srbski minister zunanjih del dr. Milovan Milovanović je bil danes tukaj. Njegovo tukajšnje bivanje je v zvezi z avstrijsko - srbsko pogodbo.

Manifestacijski shod slovenskih železničarjev.

Praga, 11. septembra. Danes se vrši tu veliko manifestacijsko zborovanje slovenskih železničarjev. Včeraj je prišlo semkaj 200 Poljakov in 100 Jugoslovancev, med temi v pretežni večini Slovenci. Na kolodvoru so došle goste pozdravili zastopniki občinskega sveta in odborniki češkega železničarskega društva. Z jugoslovanskimi železničarji se je pripeljal tudi državni poslanec Ivan Hribar. Na prošnjo jugoslovanskih železničarjev se je g. poslanec v njihovem imenu zahvalil na presretnem sprejemu. V svojem govoru je slavil Čeha kot voditelja avstrijskih Slovanov, kot sijajen vzor, po katerem se hočejo Jugoslovani vedno ravnati. Poslanec Hribarju so prirejali navdušene ovacije. Pred kolodvorom je pričakovala slovanske goste tisočglava množica, ki je došlece navdušeno aklamirala.

Katoliški shod v Inomostu.

Inomost, 11. septembra. Shod je zelo slabo obiskan. Shodu predseduje italijanski državni poslanec dr. Conci. Včeraj so pričele svoje delo posamezne sekcije. O katoliškem časopisu je referiral izza Friedjungovega procesa znani urednik dunajskega krščanskega socialnega glasila »Reichspost« dr. Funder. V svojem poročilu je priporočil razširjenje dunajskega katoliškega časopisa ter kritiziral sedaj veljavne državne šolske zakone, ki baje pospešujejo verski indiferentizem in so krivi, da se ljudstvo vedno bolj odvraca od prave vere. Končno je predlagal ustanovitev katoliškega brzjavnega urada in nabiranje prispevkov za katoliško časopisje. Monsignor Klinšek se je pritoževal radi pisanja naprednega časopisa o klerikalnem polomu na Koroškem, češ da zavira uspešno akcijo glede sanacije, ter zahteval, naj bi se od katoliške strani izdatno podpirala vsled poloma na robu propada se nahajajoča bratovščina in tiskarna sv. Jožefa v Celovcu. Proti Klinšchevim izvajanjem je nastopil tiskarnar Oeltz iz Bregence, ki je naglašal, da je treba enako podpirati vsa katoliška tiskarska podjetja. Drugi referat je imel monsignor Weitz. Ta je poročal o posvečevanju nedelj in praznikov.

Tržaški iredentisti.

Trst, 11. septembra. Včeraj popoldne ob pol 10. so odpeljali v Gradec, zaradi veleizdaje obtožene 4 urednike mazzinijanskega glasila. Splošno pozornost je vzbujalo dejstvo, da so bili vsi štirje uklenjeni. Druge obtožence so odpeljali šele snoči ob pol 12.

Rokodelska razstava in rokodelski shod v Celovcu.

Celovec, 11. septembra. Dne 25. t. m. se tu konstituiral odbor za deželno rokodelsko razstavo, ki se ima tu vršiti prihodnje leto. Meseca avgusta 1911. se tu vrši veliki avstrijski nemški rokodelski shod.

Kolera in kuga.

Petrograd, 11. septembra. V palači carice včlove Aleksandre je baje obolelo več uslužbencev na kolero.

Budimpešta, 11. septembra. V Mohaču se je pojavil nov slučaj azijske kolere.

Draždani, 11. septembra. V Chemnitzu se je pojavil slučaj azijske kolere.

Odesa, 11. septembra. Včeraj je umrla na kugi samo ena oseba. V bolnišnico so prinesli več oseb, o katerih se sumi, da so obbolele na kugi.

Budimpešta, 11. septembra. Na parniku »Sarajevo«, ki vozi proti Dunaju, je obolel mornar Erzey na kolero.

Budimpešta, 11. septembra. Tu so se prigodili trije novi slučajji kolere. Izmed 22 bolnikov, ki so obboleli na znakih kolere, se je v 8 slučajih konstatiralo, da so zboleli na azijski kolero.

Petrograd, 11. septembra. Kmetje se upirajo, da bi se pokorili naredbam sanitarne oblasti, zlasti se protivijo temu, da bi morali graditi barake za bolnike, na kolero obbolele. Kmetje so napadli več zdravnikov, ki so hoteli strogo izvrševati zdravstvene predpise. V jekaterinoslavski guberniji je kmet Černov javno nastopal proti sanitarnim odredbam in proti zdravnikom, češ, da so zdravniki v zvezi z boljšimi krogi, katere varujejo pred kolero, dočim med kmetiskim prebivalstvom širijo to bolezen.

Vpokožitev radi malomarnosti glede kolere.

Dunaj, 11. septembra. Mestni višji fizik je odšel na dopust, s katerega se več ne vrne. Poslan je bil v pokoj, ker je bil premalomaren v varnostnih odredbah proti kolero. Mož je bil svoječasno ljubljencev pokojnega župana dr. Luegerja.

Parnik »Clara«.

Trst, 11. septembra. Avstro-Amerikana javlja, da je parnik »Clara«, o katerem se je širila vest, da se je ponesrečil, srečno prispel v Filadelfijo.

Izgnani ruski igralci.

Frankobrod, 11. septembra. Policija je izgnala 4 ruske igralce, ker so peli pesmi o zatiranju in zasledovanju Židov na Ruskem.

Obsedno stanje na Ruskem.

Petrograd, 11. septembra. Izšel je carski ukaz, s katerim se je podaljšalo obsedno stanje v raznih gubernijah do 4. septembra leta 1911. Med temi gubernijami je tudi petrogradska.

Grška narodna skupščina.

Atene, 11. septembra. Grška narodna skupščina se te dni sestane in bo sprejela demisijo sedanje vlade. Zatrjuje se, da na čelo nove vlade ne bo stopil bivši šef kretske vlade Venizelos, kakor se je prvotno domnevalo.

Katoliški mož — zločinec.

Dunaj, 11. septembra. Vratar katoliškega rokodelskega društva Julij Thumann je poneveril 12.000 kron, ter pobegnil. Policijska preiskava je dognala, da se ni pisal Thumann, marveč Anton Klausner, ki je bil svoje čase čevljar v Monakovem.

Nesreče.

New York, 11. septembra. Na jezuru Michigan se je potopil parnik »Marquette«. 39 oseb je utonilo.

Palermo, 11. septembra. Osební vlak, odhajajoč iz Palerma, je trčil v vlak, prihajajoč iz Katanije. Več oseb je bilo težko ranjenih.

Ukraden tržaški župan.

Trst, 11. septembra. Znano je, da so laški izgredniki preteklo nedeljo nosili župana dr. Valerija na rokah. Sedaj se je izvedelo, da je bila županu ukradena zlata ura, ki je vredna 600 K. O tem dogodku se sedaj mnogo razpravlja v Trstu in se delajo prav zasoljene opazke o »idealnih« laških nedeljskih demonstracijah.

Turški sultan za džamijo v Sofiji.

R. — Carigrad, 11. septembra. Po poročilih tukajšnjih listov je sultan Mohamed V. daroval 3000 kron za popravo džamije v Sofiji, ki se zove »Banja Baši«. Sultanovo darilo se je poslalo na svoje mesto preko turškega poslanika v Sofiji.

Konec albanske vstaje?

R. — Solun, 11. septembra. Oblasti javljajo, da je v vsi Albaniji nastal mir in da je vlada ukazala, naj se vojaške čete polagoma vračajo v svoja taborišča. Ta ukaz se je deloma že izvršil: 1 bataljon je odšel v Seres, 4 bataljoni v Prištino, 2 bataljona v Solun, 2 v Skoplje, 8 bataljonov z generalisimom Durgut Šefket pašo pa v Debar, Bitolj in Ohrid. — Z druge strani pa je došla vest, da so med Arnauti v Elbasanu nastali novi nemiri in da je tjakaj odšla močna vojaška četa.

Turške vojaške vaje.

R. — Carigrad, 11. septembra. Letošnje velike vojaške vaje se bodo vršile v okolici Jedrenja. Udeležilo se jih bo 120.000 mož. Vaje bodo trajale mesec dni in se bodo vršile prav kakor bi bila prava vojna. Zaradi teh vaj so poklicani pod orožje vsi rezervisti I. in II. arnadskega zbora.

Zaradi bomb in dinamita.

R. — Skoplje, 11. septembra. V Radoviću je orožništvo našlo v nekatereh bolgarskih hišah skrit dinamit in bombe. Vse prebivalce dotičnih hiš so aretirali in izročili vojnemu sodišču.

Smrt majorja Mitrovića.

R. — Skoplje, 11. septembra. Črnogorski emigrant major Mitrović, na katerega je bil pred tedni izvršen atentat, je na dobljenih ranah umrl v bolnici. Mrtvo njegovo truplo so prenesli v srbsko cerkev, kjer so ga položili na mrtvaški oder. Pogreba se je udeležil tudi sultanov namestnik-valija. Tukajšnji list »Zakonitost« piše: »Zgodovina bo izrekla svojo sodbo tako o pokojniku, kakor o vsi aferi, s katero je bil on v zvezi, mi žalujemo sedaj ob krsti dobrega Srba in junaka. Mitrović je izdihnil prav v trenutku, ko je nam došla vest, da je kralj Nikola črnogorski pomilostil vse politične zločince.«

Češka industrija v Makedoniji.

R. — Solun, 11. septembra. Te dni je bil tu in v Skoplju ravnatelj češke sladkorne tvornice iz Belgrada, da prouči trgovske razmere v Makedoniji in sondira, ako bi se ne dalo v Makedonijo uvažati češkega sladkorja.

Slovenska in češka politika.

Dunaj, 10. septembra.

Dr. Šusteršičev članek, ki ga je pod zgorajšnjim naslovom priobčil »Slovenec«, je vzbudil, kakor smo že brzojavno poročali, v čeških političnih krogih nemalo začudenje. Ne toliko radi jedra njegove vsebine, saj je umevno, da dr. Šusteršič neuspehov svoje politike ne bo kratkoma priznal — pač pa radi oblike in radi umetno iskane zveze med nemško-nacionalnim časopisjem in izjavami čeških politikov, katerih važnost ali merodajnost presojati bi morda le bilo dobro, da se prepusti češkemu pol. svetu, zlasti ako se te izjave izrabljajo popretek precej dolge dobe, v kateri bi se bili tudi naši klerikaleci lahko prepričali, da niso take, kakor jih še danes citirajo v svojih najresnejših, tudi za druge ljudi, ne le svoje ožje somišljenike, namenjenih član-kih.

Molčanje današnjih čeških listov je pač najbolj ostra oblika obsodbe za podobne politične poskuse; na drugi strani pa je to molčanje napram stvarni vsebini dr. Šusteršičevega članka jasn odgovor na stavljeno vprašanje, »kje so neuspehi »Slov. Enote«?

Je to prava politika tiča noja, vtakniti glavo v pesek v prepričanju, da na ta način skrijemo to, kar je celemu svetu očitno — mesto, da bi v interesu stvari odkrito priznali dejstvo in iskali izhoda iz situacije, v katero smo zabredli.

Dr. Šusteršič sam poudarja neposredni cilj, ki si ga je stavila »Slovanska Enota«, odstranitev sedanjega vladnega sistema, in tako že anticipira odgovor na svoje, zgoraj omenjeno vprašanje: Skoraj triletna doba parlamentarnih bojov in skokoma se menjajoče taktike »Slovanske Enote« tega vladnega sistema, ni odstranila; narobe: vsak dan nam dokazuje znova, da sistem traja neomajano naprej.

To dejstvo si priznavajo Čehi, in vsled tega iščejo notranjih vzrokov, ki so to zakrivili, in novih potov, po katerih bi pozitiven uspeh morda bil gotovejši dosegljiv. Čehi si priznavajo, da je mnogo krivde pripisati njih lastni neednosti in antagoniji med lastno državnozbornsko delegacijo ter se zato pripravljajo ustvariti enoten klub — dr. Šusteršiču je postala dosedanja taktika »Slovanske Enote« fiksna ideja, nolitmetangere slovenske politike. Njemu, ki nam tako lepo popisuje »razvaline« sedanje vlade, niti na misel ne pride, iskati tudi pri Jugoslovanih kakšne krivde, in vendar bi mu že dejstvo, da njegova lastna stranka, ki na Du-

naju igra sv. Jurja, ubijajočega nemškega vladnega zmaja, na Kramjskem najvažnejše podpira leto vlada, isti sistem, moglo marsikaj povedati o vzrokih dunajskih neuspehov. In v isti sapi, v kateri pozdravlja zdno-stavljenje odličnih faktorjev v »Slovanski Enoti« potom enotnega češkega kluba, se prezirljivo obreguje ob Biankinije in Tresiče, člani jugoslovanske Zveze — dokaz, da mu je misel enotnega jugoslovanskega stopanja tuja ali celo neprijetna. Kdo naj potem vzame njegove besede o jugoslovanski politiki za resne, kdo njegov poziv k še tesnejši opozicijski falangi, v katero naj se sklenejo Slovani?

In kakor smo sami mnenja, da pomenja »Slovanska Enota« napredek v politiki avstrijskih Slovanov, kakor iz srca želimo, da se ta parlamentarna organizacija vzdrži in ojači, ter si svojo organizacijo spopolni — tako velika je naša bojazen, da se z besedami, kakor jih je napisal dr. Šusteršič v svojem članku, stvari ne koristi, ker kažejo razna znamenja, da slovanski politični krogi napram dr. Šusteršiču čim dalje bolj poudarjajo stari izrek: Die Worte hör' ich wohl — allein mir fehlt der Glaube. Če pa vera peša — tedaj je potreba (in to ve dr. Šusteršič iz življenja dejstva.

Poslanec Ivan Hribar.

G. drž. poslanec Ivan Hribar se je večeraj odpeljal na Dunaj in v Prago. — Iz Gorenje Branice na Krasu smo dobili to-le brzojavko: Živel neustrašni slovanski rodoljub Ivan Hribar! — Miha Laharnar, Anton Lah, Anton Sovdat, Fran Stres, Fr. Kurinčič.

Klerikalni posebni vlak v Št. Ilj.

K otvoritvi takozvanega »Slovenskega Doma« v Št. Ilju naj Mariborom so naši klerikaleci aranžirali izlet. Tedne in tedne so delali reklamo za ta izlet ter naročili celo poseben vlak. Vlak so naročili za 405 oseb in popolnoma naravno je, da jim je dala železniška uprava primerno število vagonov na razpolago. Ob določenem času je bil na ljubljanskem kolodvoru pripravljen posebni vlak za 405 oseb. In prihajali so, ali bolje kapali redki izletniki. Ko je prišel čas odhoda, je bilo v vlaku točno 110 izletnikov, mesto prijavljenih 405. Prireditelji vlaka so delali prav kisle obraze in da prikrijejo na zunaj svojo blamažo, so dali zastrti okna na vozovih, da bi nepoklicane oči ne videle praznote, ki je vladala v vagonih, v vsak voza pa so namestili po enega čuka trobentača, ki je imel nalogo, da naj trobenta na

žive in mrtve, da bi ljudje mislili, da je v vozovih polno izletnikov čukov. Ej, tudi naši klerikaleci se že razumejo na Patjomkinove vasi!

Pravica, kje si?

Včeraj je stala pred ljubljanskim okrajnim sodiščem trgovka Nežika Lukman. Bila je obtožena, da je prodajala umetno mast za pravo mast. Obtoženka se je zagovarjala, da je kupila dotično mast pri trgovcu Francu Terdinu na Starem trgu in da je pri naročilu še izrecno vprašala, če je prava prasičja mast in da se ji je to izrecno zadržalo. Sodišče je temu zagovoru obtožene Nežike Lukman, ki je sploh napravila vtis verodostojnosti, tudi verjelo in jo zato po zakonu proti okvari živil obsodilo le na globo 2 K. Čudimo se, da se je sodno preganjalo in tudi obsodilo priprosto trgovko, o katere dobri veri se je sodišče samo prepričalo, a da se doslej še ni koraka storilo proti onemu trgovcu, pri katerem je Nežika Lukman kupila umetno mast za pravo in naravno mast in v čegar trgovini se je celo na vprašanje, če je to prava prasičja mast, to izrecno potrdilo. In ta dejanski položaj se je razvidel tudi iz spisov. Tako postopanje nikakor ne vzbuja posebnega zaupanja v pravosodje, ker nehoti izpodkopava vero v temeljno načelo našega kazenskega prava, da smo pred postavo vsi enaki. Ker sta se pritožila Nežika Lukman proti obsodbi in pa upravitelj državnega pravdnštva zavoljo prenizke kazni, smo radovedni, ako bode vzkliceno sodišče trgovca Frana Trdina, v čegar prodajalni je bila kupljena umetna mast, vsaj zaslialo kot prič o zoper ubogo Nežiko Lukman, čeprav poslednja ne bode razumela njegove izpovedi, ker bo nemška.

Delati je treba tudi v novomeškem okraju!

Zvest somišljenik iz novomeškega okraja nam piše: Zakaj bi se tudi tostran Gorjancev tako ne postopalo glede dopolnilne deželnozbornske volitve, kakor se postopa v Beli Krajini, namreč da bi se i tukaj, recimo v Šmihelu in v Stopičah priredilo volilne shode? Zakaj se pusti tukaj puško enostavno v koruzi ležati?

Uradniški shod v Novem mestu.

Uradnik iz Novega mesta nam piše: Saj ni res, da sklicuje I. ljublj. uradn. gospodarsko društvo krajevni sešestanek podružnice v Novem mestu na 17. t. m. v Novo mesto, kajti na osebnih povabilih, ki smo jih udje društva dobili po pošti dostavljena, je čitati: I. ljublj. uradniško gospodarsko društvo sklicuje sešestanek članov podružnice v Novem mestu, ki se vrši v soboto, 17. t. m. v prostorih g. Windischerja v Kandiji ob 8. zve-

čer. Zakaj naj se vrši sešestanek članov podružnice v Novem mestu, v drugi občini, v občini ultraklerikalnega župana Štemburja, t. j. v Kandiji? — In še tam v lokalno narodno popolnoma nevtralnega moža Windischerja, ki se je že večkrat izrazil: »Meni je vse eno ali zahajajo v mojo gostilno Slovenci, ali nemškutarji, samo da plačajo — denar je mož!«

Hrvaško-srbsko-slovenski izlet v Ilirsko Bistrico.

Iz Reke nam pišejo: Tukajšnji Hrvatje, Srbi in Slovenci so sklenili, da pridejo v nedeljo, 18. t. m. izlet v Ilirsko Bistrico, kjer se istega dne vrši sokolska slavnost. Ker je zanimanje za ta izlet izredno veliko, so prireditelji izleta najeli poseben vlak. Tega izleta se udeležijo, le družstva: Obrtno-delavsko društvo »Sloga« na Reki, telovadno društvo »Sokol« na Sušaku, telovadno društvo »Sokol« v Volosko-Opatiji, Srbsko pevsko društvo na Reki in Slovensko bralno in izobraževalno društvo na Reki. Izletniki bodo imeli sabo volosko-opatijsko godbo, herpeljsko sokolsko godbo in tamburaški zbor društva »Sloga«.

Ob začetku šolskega leta.

Iz roditeljskih krogov nam pišejo: Začetek šolskega leta je tukaj. Na ulicah je postalo živahno, oživela jih je posebno mladina, ki je prišla z počitnic, iz raznih krajev Slovenije, da zadosti svoji ukaželnosti in potrebi življenja.

Polnijo se šolske sobe. Z največjimi upi in z veseljem prepuščajo starši svoje otroke vseskozi vzornim ljubljanskim šolam. Toda ne le staršem, ki se morajo ločiti od svojih otrok ter jih prepustiti tujemu nadzorstvu in oskrbi drugih ljudi, ampak tudi domačim je nekako tesno pri sreči, ko odhajajo njih ljubljenski od doma.

Vzrok tej srčni tesnobi pa ni samo skrb za vzgojo otrok, ampak še bolj za njih zdravje, posebno radi nalezljivih bolezni. Ta bojazen pa ni neopravičena. Opažamo namreč lahko leto za letom, da nekaj tednov po pričetku šolskega leta začnejo razsajati epidemično davica, škrlatinka, oslovski kašelj itd. In to ni čudo.

Otroci pridejo v šole iz raznih krajev dežele, iz raznih hiš, na katere je bila dosedaj omejena ena ali druga nalezljiva bolezen, ter jo tako zaneso med svoje součence.

Naša vzorna in moderna mestna uprava je sicer tudi v tem oziru poskrbela ter nastavila šolske zdravnike, ki so staršem lahko v veliko pomirjenje in tolažbo.

In na te naše šolske zdravnike se obračajo starši danes s prošnjo, da takoj prve dni blagovolijo pregledati šolske otroke glede njih zdravstve-

LISTEK.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka.

Roman; spisal F. K.

I.

V nizki, a prostorni sobi starega poslopja v Florjanskih ulicah so sedeli okrog velike mize štirje mladi možje. Pušili so iz dolgih pip, da je bila soba vsa v dimu in pridno praznili vrce rujnega vina, ki so stali pred njimi. Soba je bila skromno opremljena samo z najpotrebnejšim pohištvom in edini okras belih sten je bila slikovito razvrščena zbirka nusket in samokresov, mečev in handžarjev, ki je visela nad posteljo.

V odprtem kamnu je plapolal velik ogenj, čigar plamen je razsvetljeval vso sobo.

V tej sobi je stanoval praporščak kirasirskega eskadrona Andrej Čerin, odkar je bilo to vojaštvo premeščeno od meje beneške republike v Ljubljano. Čerin je bil mlad mož, visoke rasti in prikupne zunanosti, a dasi mu je pestra vojaška obleka odlično pristojala in povzdigovala lepoto njegovega obraza in popolnost njegove rasti, vendar ni imel nič vojaškega na sebi. Njegovi tovariši so mu v šali radi očitali, da ima nekaj

ženskega na sebi, dasi je najlepši mož kirasirskega polka. A kadar jih je Andrej Čerin pozivljaj, naj vendar povedo, kaj je na njem ženskega, mu niso vedeli nič drugega reči, kakor da ni robat in da imajo njegove velike oči mehak in plah izraz.

»Ti ne boš nikdar prelivaj krvi,« so tovariši končali take pogovore, »tebi bi še slabo postalo, če bi moral sovražniku razklati glavo.«

Ta dan pa pri Čerinu zbrani prijatelji niso govorili o lastnostih svojega tovariša, ki so ga vsi radi imeli in ga le dražili z očitanjem ženskega značaja. Zbrali so se bili pri Čerinu, da poskusijo plemenito vipavsko kapljico, ki jo je bil gostitelj pripeljal s seboj od svojega obiska pri sorodnikih in prijateljih na Notranjskem. Med popivanjem pa so govorili o nevarnosti, ki je nenadoma nastala državi na turški meji.

»Moj stric mi je že pred več dnevi pisal iz Grada, da je nova vojna s Turki neizogibna,« je pripovedoval kapitan Bosizio. »Šele petdeset let star, a že ves siv mož.« In moj stric je svetnik pri vojaški komori in je gotovo natančno podučen. Recite torej kar hočete, vojna bo in bo, in jaz se od sreče veselim, če bodo tudi naš polk poklicali na bojišče.

Kapitan Bosizio je bil trmoglav človek, s katerim se ni dalo govoriti. Kar si je vtepel v glavo, tega se je držal in od tega ni odnehal nikdar. Bil je hraber in neveden. Zlobni je-

ziki so govorili, da nima nič pameti in le samo voljo. A delali so mu krivico. Čitanje in pisanje mu je res delalo težave, in da je zemlja okrogla, tega bi mu ne bili dopovedali vsi zvezdoglebci sveta, a sicer je bil bistroumen, in v vojaških zadevah iznajdljiv in bogat življenjskih izkušenj, kajti vojskoval se je pod princem Evgenom Savojskim proti Francozom in proti Turkom, na Italijanskem in na Nemškem in na Nizozemskem.

»Turki so bili vendar v bitki pri Zenti tako poraženi, da se še dolgo let ne bodo upali začeti nove vojne,« se je skromno oglašil najmlajši med navzočimi, poročnik Gall, ki je bil šele eno leto oficir in se je med svojimi tovariši navadno odlikoval po posebnih molčečnosti.

»Glejte ga! Gall se je oglašil,« se je zakrohotal Bosizio. Navadno je tako težko spraviti iz njega kako besedo, kakor da bi moral za vsako plačati pristojbino. Zdaj pa hoče mene učiti, mene, ki sem že trideset let oficir! Fant, kaj Vam je prišlo na um?«

Zasmehljivo robantanje kapetana Bosizija je spravilo poročnika Galla v zadrego. Težko je zajemal sapo.

»Oprostite, gospod kapitan,« je jecljal, »dovolil sem si le ponoviti, kar ste mi še pred dobrim tednom sami povedali.«

»Ta-ta-ta — sami povedali,« se je norčeval Bosizio. »Pred dobrim ted-

nom še sam nisem ničesar vedel. Če sem res tako govoril, kakor pravi Gall, potem sem neumno govoril. Sedaj pa imam pismo svojega strica, ki je svetnik pri vojaški komori v Gradcu in kar moj stric piše, to je resnica. Turki so prelomili leta 1699. v Karlovcih sklenjeni mir, vdrli so čez mejo in ropajo in požigajo po Južnem Ogrskem in po Slavoniji. Cesar je že pisal princu Evgenu, naj zapusti Nizozemsko in naj se vrne na Dunaj, da prevzame poveljstvo armade, ki pojde proti Turkom.«

»Ker smo zdaj v letu 1715., so si torej Turki v šestnajstih letih toliko pomagali, da se upajo začeti novo vojno,« je menil Čerin. »Gre se torej za navadno računsko zmoto.«

»Nič — zmota,« je ugovarjal Bosizio. »Neumnost sem storil, ko sem rekel, da si Turki v petdesetih letih ne bodo opomogli in zdaj bodi dovolj tega. Rajši naj nam pove Čerin, kaj je kaj novega na Notranjskem, na Vipavskem in na Goriškem, saj veste, da sem Goričan in me vse zanima, kar se tam godi.«

Izpraznili so vrče, užigali nove pipe in ko je bilo zopet dovolj vina na mizi, je začel Čerin pripovedovati o svojem obisku pri očetu in o svojih izletih k sorodnikom in znancom. Pravi je zanimive in nezanimive stvari, o porokah in smrtnih slučajih, o nesrečah in o pravdah in o letini.

(Dalje prihodnjik.)

Šivilje

na deželi dobe na zahtevo gratis
in franko obsežno zbirko vzorcev
in sicer danskega lodna, danskega sukna, danskih kamgarnov,
danskih ševitov, kostumskega blaga, flanelnih barhentov, ve-
lurnih barhentov, tkanih barhentov, barhentov za perilo, flanele
za srajce, flanele za bluze itd. 136

Modni in manufakturni oddelček za na dobo
suknarnica S. Bendi, Gradec.

Zasebnikom se načeloma ne pošiljajo zbirke vzorcev.

Usojam si vpljudno opozoriti, da sem prevzel

glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 $\frac{1}{2}$ %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — **Ravnotam menjalnica:** zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— Eskontira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi
pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Največja, najvarnejša slovenska hranilnica

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3.

Njen denarni promet znaša koncem leta 1909 **518 milijonov K**,
obstoječe vloge nad **38 milijonov K**, a rezervni zaklad nad
1 milijon kron.

Vsaka izguba vložnega denarja je **nemogoča**, ker je pri tej
hranilnici **izključena vsaka špekulacija** s tem denarjem.

Vloge se obrestujejo po **4 $\frac{1}{2}$ %** brez vsakega odbitka.

Ima vpeljane **domače hranilnike in kreditno društvo.**

Posoja na posestva po 5% obresti in proti odplačilu po najmanj
 $\frac{1}{2}$ % na leto.

Osebe zavarovalne stroke

vkolikor na Štajerskem in Koroškem dokazano uspešno izvršujejo akvizicijo,
dobe pri napredno vodeni prve vrste avstrijski zavarovalnici za življenje ugodno
nastavljenje. — Takojšnje in natančne ponudbe pod „**Alle Combinationen**“
201/g na anončno ekspedicijo Jos. A. Kienreich, Gradec. 147

Avstrijska elektricitetna družba

1886 za južni del monarhije dobro uvedenega

akviziterja.

(Elektro-inženirji z znanjem drugega deželnega jezika imajo prednost) za na-
prave in centrale, dalje za motorje, dinamo itd. Popolna tajnost se zagotavlja.
Samo gospodje, ki morejo dokazati uspešno poslovanje naj svoje ponud-
be z navedbo zahteve plače in referencami pod „**Fixum und Provision**“
W. 9458 naslove na **anončno ekspedicijo Rudolf Mosse, Dunaj I.,**
Sellierstraße 2. 145

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **K 83.116.121-11**
upravnega premoženja **K 20.775.510-59**

obrestuje hranilne vloge po **4 $\frac{1}{2}$ %**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **K 20.000.000**

Posojuje na zemljišča po 5 $\frac{1}{2}$ % z 1 $\frac{1}{2}$ % na amortizacijo ali pa po
5 $\frac{1}{4}$ % brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.

Telefon št. 185.

Posodne hranilnice račun št. 828.405.

Zelo ceno

Priporoča se

M. Kristofič-Bučar

Stari trg št. 28, Ljubljana, nasproti Zalaznika.

Zadnja moda

BLUZE zgornja **KRILA**
spodnja

svilene in čipkaste od 10 K do 50 K;
volnene in batistne od 5 K do 30 K;
dileaste in druge od 3 K do 20 K.

volnena vrhnja od 6 K do 40 K
svilnata spodnja od 20 K do 36 K
iz drugega blaga od 2 K do 20 K

Nočne halje in fine kostume

od 10 K do 40 K.

od 10 K do 40 K.

Najfinije in kompletne

otročje oblekice in krstne oprave

od 2 K do 20 K.

od 3 K do 16 K.

Perilo, predpasnike, moderce, otročje klobučke, kapice

in vsako drugo modno in drobno blago iz solidnih tovarov

po najnižji ceni.

Narokom podijem tudi na izbiro.

Zelo ceno

Zelo ceno

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica št. 2.

Promese zemljiških sročk k **K 5-50**
žrebanju 5. septembra t. l. po

k žrebanju tiskih sročk **K 8-**
1 oktobra t. l. po

Član dunajskih in berlinskih pre-
voznikov poštstva. — Sprejema vse
v spedicijo spadajoče prevoznine iz
vseh in v vse kraje, po najnižjih
tarifih. — Prevaža poštstvo v novih
patentovanih poštvenih vozeh na
vse kraje, tudi v inozemstvo. ..

Spedicijsko podjetje

Lavarski dver **JOS. ŠKERLJ** v Ljubljani Lavarski dver
Ustanovljeno leta 1908 Ustanovljeno leta 1908

Sprejema na zalogo razno blago, po-
hištvo itd. Krasna, suha in čista skladišča
so na razpolago. — Nabiralni
promet Dunaj-Ljubljana in obratno
zastopan v vseh večjih mestih. Moj
zastopnik na Dunaju je Karl Lawl,
spediter, Dunaj I., Schulhof št. 6.